

Siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

1.1. Siunnersuutip siunertai

Kalaallit Nunaanni inuussutissiutinik ingerlataqarnerup ineriartortinnerata nukittorsarnissaa siunnersuutip siunertaraa. Taamaalilluni siunnersuutip siunertaraa suliniutit inuussutissarsiuteqarnerit sammisaqarluartut, tamatigoortut imminnullu napatittut, suliniuteqartumut, inuiaqatigiillu ataatsimut isigalugit aningaasarsiornikkut siuariartortitseqataasinnaasut tapersersussallugit.

Siunnersuut sinaakkutissatut aalajangersakkanik piumasqaatinillu aalajangersimasunik ataatsimoortitsivoq, inuiaqatigiinni eqeersimaartuni inuussutissarsiornermik siuarsaassutaasinnaasut tulluussarnissaannut allanngortisarnissaannullu pisariaqartitat malillugit periarfissiisinnaasut.

1.2 Siunnersuutip tunuliaqutai

Nunami inuussutissarsiutit iluanni inuussutissarsiornep ineriartortinnissaanut pitsaanerumik tapersersinnaanissaat siunertaralugu inuussutissarsiornermi siuarsaanissamut inatsisip nutarterneqarnissaa pisariaqartinneqarsimavoq. Inuussutissarsiornermi siuarsaanermut inatsisip atuuttup, inatsisartut inatsisaat nr. 14, 12. november 2001-imeersoq, inatsisartut inatsisaat nr. 10, 14. November 2004 aqutugalugu allanngortinneqarsimasoq, inuussutissarsiornermik ingerlataqarnerup sammisaqarluartup tamatigoortullu tapersersornissaa siunertaraa. Siunertaq tamanna siunnersuut manna aqutugalugu ingerlateqqinneqarpoq.

Inuussutissarsiornermi siuarsaanermut aaqqiissutit assigiinngitsut tallimat ullumikkut pigineqarput, taakkunanga nunami inuussutissarsiutit aningaasanik pissarsisinnaaner-mut ineriartortitsinermilu ikiorserneqarnissaminnut periarfissaqarlutik. Aaqqiissutit tassaapput *”Naafferaartitsinermi aaqqiissutit nalinginnaasut”*, *”Nutarterinermut avammullu tuniniaanermut naafferaarutit”*, *”Inuussutissarsiornermi siuarsaanermut aningaasaatit Nukiit”*, *”Tunisassianik ineriartortitsinermut tapiissutit”*, landskarsimit aningaasalersorne-

qartut kiisalu ”*Siuarsaanermut qularnaarut*” Greenland Venture A/S-imit isumagineqartoq. Inuussutissarsiornermik siuarsaanermut aaqqiissutit tallimat taakku aqputigalugit inuussutissarsiornermik ingerlataqartut inuussutissarsiornep ineriartortinnerani piffissani tamani Namminersorlutik Oqartussanit aningaasatigut ilaatigut tapiissutinik pissarsinissaminnut periarfissaqarput.

Inuussutissarsiornermik ineriartortitsineq eqeersimaartoq tapiissuteqarfigineqarnissamik aaqqiissutinut pilertortumik tulluussarnissaminut periarfissaqarnissaminut pisariaqartitsivoq. Siunnersuut aqputigalugu suliaqarfiit immikkut ittut salliutinneqarnissaat periarfissaqalissaaq aningaasallu siunertanut aalajangersimasunut immikkoortillugit.

Tunisassianik ineriartortitsineq aallarnisaasunut suliffeqarfinnullu piginneqatigiinnullu pioreersunut tapersersuutaasinnaavoq. Siunnersuut aqputigalugu aaqqiissutip atuuttup atuuffissai siammartinneqassapput, maanna nutarterinermi suliniutinut tapersersuutaaninngussalluni.

Inuussutissarsiornermi siuarsaanermut inatsisip atuuttup nunami inuussutissarsiutit aamma takornariartitsinermi inuussutissarsiutit akornanni immikkoortitsivoq. Taama immikkoortitsineq siunnersuut aqputigalugu peerneqassaaq, pilersaarutinit misilittakkat, pingaartumik tunisassianik ineriartortitsinermut atatillugu tamanna siunertaqanngitsaq takutimmasuk.

Suliffeqarfiit amerliartuinnartut takornariartitsinermi nunamilu inuussutissarsiutit nassuiarneqarsinnaapput. Nunami inuussutissarsiutit ataatsimoortut tamatigoortumik nassuiaateqarfigineqareerput, suliffeqarfittut ataatsimoortut assigiissaartuunngitsut, assersuutigalugu niuorneq, suliffissuaqarneq, kiffartuussineq, akunnittarfeqarneq, neriniartarfeqarneq, siunnersuisarneq aamma tunisassiorneq. Taamaamat siunnersuutip matuma inuussutissarsiutit takornariartitsinermik allanillu tunngaveqartut immikkoortikkunnaassavai.

Inuussutissarsiutit ineriartortinneqarnerisa tamatigoortumik siuarsarneqarnissaat Naalakkersuisut siunnersuutikkut kissaatigaat. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartut ataatsimoortukkaat assigiinngiiaartumik tapersersorsinnaaniarlugit siunnersuut ilusilersorneqarpoq – suliffeqarfiit ataasiinnarmik pigineqartunit piginneqatigiiffinnut anginnerusunut, suliaqarfikkaat tamatigoortut taama assingisa iluanni.

Siunnersuut aqputigalugu tapiissuteqartarnerup aalajangersimasumik allaffissornikkut sularineqarnerata suliffeqarfinnut allaffissornermik sammisaqartumut imaluunniit kommuninut suliakkiissutigineqarnissaa periarfissinneqarpoq. Tamanna aallussinertut innuttaasunullu qanittumi allaffissortoqarnissaanik qulakkeerinnissaaq.

2. Siunnersuutip immikkoortui pingaarnert

Siunnersuut sinaakkutissatut aalajangersakkat aalajangersimasunillu piumasaqaateqarnerit akuleriisillugit ilusilersorneqarpoq, inatsisartut inatsisaannut atuuttumut naleqqiullugu naleqqussaaneq tamatigoornerusq periarfissinneqassalluni.

Taamaalilluni siunnersuut aningaasaliissutissatut aalajangersimasut iluanni kikkut tapiiffigineqarnissamik neriorsorneqassanersut tunineqassanersullu pingaarnertut sinaakkusersorlugit siunnersuutip aalajangersarpai. Siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq tapiissutit taamaallaat inuussutissarsiornermi pilersaarutitut ingerlatanullu ataannarsinnaasunut tunniunneqartassasut, aningaasarsiornermilu eqqarsaatigisassat nalinginnaasut aallaavigalugit ineriartortitsinissaminnut imaluunniit suliffeqarfiup ingerlaannarnissaanut periarfissaqassallutik, Namminersorlutik Oqartussanit tapiiffigineqarneq a-ngusinnaagunikku.

3. Aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunerisassat

Siunnersuut pisortanut aningaasarsiornikkut qaavatigut kinguneqartitsisasoq nalilerneqanngilaq. Tapiiffigineqarnissamik neriorsorneqarneq tunniussinerlu ukiumoortumik aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit aalajangersimasut iluanni taamaallaat isumagi-neqartassapput.

Siunnersuutip kingunerissavaa tapiissuteqarnissamik neriorsuineq tunniussinernilu allaffissornikkut aqunneqarnissaat pillugu kommunalbestyrelsimik imaluunniit allaffissornikkut suliffeqarfimmik Naalakkersuisut isumaqatigiissusiornissaat. Inatsisartut inatsisaat maanna atuuttoq suliakkiisarnissamut assingusumik pisinnaatitsissuteqarnermik imaqarpoq, tassanili taamaallaat suliassap piareersarneqarnissaanik imaqarluni. Siunnersuutittaaq kingunerissavaa, maannakkumut allaffissornikkut maalaaruteqarsinnaanerup atorunnaarsinneqarnissaa.

4. Suliffeqarfiutilinnut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Naatsorsuutigineqarpoq tapiiffigineqarnissamut suut piumasaqaataanersut nalilersussallugit suliffeqarfiutilinnut siunnersuut ajornaannerulersitsisasoq, kiisalu aallarnisaasunut tapiissuteqarnissamut periarfissat annertusarneqassallutik.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiinut kingunerisassat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut imaluunniit innuttaasut peqqissusiinut kinguneqartussaasutut naatsorsuutigineqanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Siunnersuut aningaasarsiornikkut imaluunniit allaffissornikkut innuttaasunut kinguneqartitsisussaasutut nalilerneqanngilaq.

7. Kingunerisassat pingaaruteqartut allat

Siunnersuut allanik pingaaruteqartunik kinguneqartussat naatsorsuutigineqanngilaq.

8. Tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 25.06 – 27.07 Namminersorlutik Oqartussat nittartakkakut tusarniaaffiani tamanut saqqummiunneqarpoq, makkunungalugu toqqaannartumik nassiussuunneqarluni:

Greenland Venture, Visit Greenland, Greenland Business, KANUKOKA, Kommuneqarfiit inuussutissarsiornermi Ingerlatsivii, Qeqqani Inuussutissarsiornermut Siunnersuisooqatigiit, Sermersuumi Inuussutissarsiornermut Siunnersuisooqatigiit, GA, SIK, NUSUKA, Grønlandsbanken, Bank Nordik, Rigsombudet i Grønland, Siulittassup Naalakkersuisoqarfia (siulersuisunut allattoqarfik), aamma Aningaasarsiornermut Naalakkersuisoqarfik .

Tusarniaanermi akissutinik makkunanga takkuttoqarsimavoq: Sisimiut Vandrehjem, Kalaallit-nunaanni Politimesteri, Greenland Business A/S, Grønlandsbanken, Kalaallitnunaanni Sulisitsisut, Unammilleqatigiinnermi Nakkutilliivik, Kommune Kujalleq aamma SIK.

Tulliuttuni tusarniaanermi akissutit kiisalu tusarniaanerup nalaani allannguutissat siunnersuutit takkussimasut sammineqassapput. Malugeqquneqassaaq tusarniaanermi akissutit uingasumik allallugit ilanngunneqartut, tassaaginnarmata pingaarnersiuinikkut issuakkat, pingaaruteqassusiisa nalilersorneri tunngavigalugit suliarineqartut.

Sisimiut Vandrehjem:

”Ingerlatsiviit assigiinngitsut sisamat ataatsimut katersorneqarnerat silatusaarluarnertut isigaara, tassami aaqutsinissamut periarfissat annertunerujussuannagussammata kiisalu aningaasarsiat pisariaqanngitsut sipaarneqassammata.

Taamaakkaluartorli naleqqutinngitsunik takusarpunga, taakkunungalugu akerliunera oqaatigissavara.

Inuussutissarsiuutitigut tapersiisarnerup ingerlanneqarnissaa kommuninutataasiakkaanut ingerlatsilernissaa pissusissamisuunngitsutut isigaara, tassami kommunit kikkunnik tapiissuteqarusunnerat equngasumik ingerlatsilernermik kinguneqarsinnaammat.

..

Taamaattumik ilungersortumik qinnutigissavara inuussutissarsiuutitigut tapiissuteqartarnerup ingerlanneqarnissaa Qeqqata Kommuneanut tunniuteqqunagu, ingerlatsinermillu suliffeqarfimmut Namminersorlutik Oqartussat ataanni inissisimasumut ingerlateqqullugu, tassanimi suliamik ilisimasaqartut ilisimannilluarlutik assigiinngisitsinngitsumillu ingerlatsisinnaammata”.

Inatsisissatut siunnersuummi § 10 imm. 1 tunngavigalugu Naalakkersuisut ingerlatsineq tapiissutinillu akuersisarneq tunniussisarnerlu kommunalbestyrelsemut imaluunniit

allaffissornikkut ingerlatassanngortillussallugu isumaqatigiissutigisinnaavaat. Oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq ingerlatsinermi suliffeqarfimmik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaasoq naatsorsuutigineqarsinnaasoq. Naatsorsuutigineqarpoq qiortartakkanut tunngatillugu kommunalbestyrelsenik ataasiakkaanik isumaqatigiissuteqartoqassasoq – kisianni suliniutit allat inatsit taanna malillugu isumaqatigiissutigineqassanngitsut.

Kalaallit Nunaanni Politimesteri.

Inatsisissatut siunnersuuni § 14-imut imatut oqaaseqaateqarpoq:

”Aalajangersakkat taamatut oqaasertaqartillugit pinerluttulerinermi inatsimmi § 57 - ilumuunngitsunik nalunaaruteqartoqartillugu, § 104 – peqquserlunneq kiisalu § 61 uppernarsaatini ima annertutigisunik atuinerluttoqartillugu, ilumuunngitsunik uniaqutitisisoqartillugu, upakaatsitisisoqartillugu imaluunniit paasisutissanik ilumuunngitsunik iluaquteqartoqarniartillugu (iliuanaarniapiluttoqartillugu) pinerluttoqartillugu. Tamatumunnga atatillugu maluginiarneqassaaq, pinerluttulerinermit inatsimmi § 57 aamma § 61 tunngavigalugit unioqutitsisut pineqaatissinneqassappata nangeqattaartumik unioq-qutisinissaq piumasarineqartoq, akerlianilli § 104 imm 2 naapertorlugu unioqutitsinerit sakkortuut pinerlunninngortinneqarsinnaasut, tassa taakkua aningaasaatinik annertuumik annasaqarnermik kinguneqarsimassappata.”

Tusarniutigineqartumi akissuteqaataasut inatsisissatut siunnersuummi pinerlunnermi inatsimmi pineqaatissiinissamut aalajangersakkanik erseqqissaaneruvoq.

Greenland Business A/S

Tusarniummut akissuteqaat isumassarsianik arlaqartunik imaqarpoq tapiissuteqarnissamullu aqqissukkani assigiinngitsuni tapiissuteqartarnissanik piviusunngortitsisariartunik, taakualu inatsisissatut siunnersuut tunngavigalugu nalunaarutini aalajangersakkat kinguneqartariaqarlutillu, kiisalu tamakkua saniatigut:

”..ilisimatitsissutigissavarput § 1 immi’. 2-mi imatut allaqqasoqarmat: ” Ingerlatsinermit tapiisoqarsinnaanngilaq”. Innersuutigissavarput tassani ersseqqissaanermik ingerlatsisoqartariaqartoq, tassa annertusaanernut suliniutinullu tunngatillugu aalajangersakkami maleruagassani suliniutit inerisaanertut isikkoqartussaammta, unammilleqatigiinnermi akornutaassanatik tamannami inuussutissarsiutitigut siuarsaanissamut siunnersuummi aallaaviummat”.

Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatinut ersseqqissaatit ilaatinneqarput.

Grønlandsbanken

”GrønlandsBANKEN-ip isumaqatigaa inuussutissarsiutitigut tapiissutit inuussutissarsiornikkut suliniutinut uppernarsaatitalimmik atasinnaasunut taamaallaat tunniunneqartassasut aammalu aningaasatigut ingerlatsinermi periutsit nalinginnaasut aallaavigalugit. Taamaalilluni suliffeqarfii ”annaanniarlugit” tapiisoqartassanani.

GrønlandsBANKEN-ip inatsisissatut siunnersuutip siunertaa inuiaqatigiinnut kalaallinut naleqqulluinnartuusoraa... Taamaattorlu GrønlandsBANKEN-ip kaammattuutigerusuppaat tapiissutit tamarmik qularnaveequserneqassasut.

Inatsissatut siunnersuummi eqqarsaatigineqanngilaq suliffeqarfiit ilaannakortumik Namminersorlutik Oqatussanik piginneqataaffigineqartut tamakkiisunik namminersortut assigalugit tapiissutinik pissarsisinnaassanersut.

GrønlandsBANKEN-ip unammilleqattugiinnermik innarliinissaq pinaveersaarniarlugu tunngaviusumik periuseqarneq eqqarsaatigalugu naalagaaffimmit tapiissutit Kalaallit-nunaanni sumiiffinnut agguataarnissat eqqarsaatigineqartariaqarsoraa, tassa "sumiiffinni ineriartortitsinissamut tapiissutinik" pisariaqartitsivissut eqqarsaatigalugit.

Taamatutaaq Namminersorlutik Oqartussat sumiiffinni "suliniutinik annertoorsuarnik pilersitsiffiusinnaasuni" "ujartuilluni" suliniuteqarnissaat piukkunnarsinnaavoq.

Namminersorlutik Oqartussat Greenland Venture aqutugalugu niuvernermi pissutsit tunngavigalugit qularnaveeqqusiinissamut aningaasaliipput. Inatsissatut siunnersuutip matuma siunertaraa tapersiinissamut periarfissat tapiissutivinngortinnissaat.

Inatsissatut siunnersuummi § 7 tunngavigalugu taamaallaat inuussutissarsiornermi suliffeqarffit tamakkiisumik namminersortunit piginneqartut kisimik tapiiffigineqarnissaat periarfiissineqarput. Inatsissamut oqaaseqaammi suliffeqarfinnit pisortanit piginneqataaffigineqartunut tunngatillugu erseqqissaatit ilanngunneqarput.

Nunap immikkoortortaani tulleriiaarinerit Nunap immikkoortuini ineriartortitsinissamut iliuusissanut suliniutillu tamatumunnga ilaatinneqartut sinaakkuttaasa iluanni ingerlanneqaqartarput.

Attaveqaatinik pissarsiniarnermik suliaqarneq kiisalu annertoorsuarnik suliaqarnermut atatillugu piginnaasanik ineriartortitsineq kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarnernut ilaatinneqassaaq, Naalakkersuisut inuussutissaarsiutitigut ineriartortitsinermut ilusiliineq januar 2012 ilaatinneqassaaq

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)

"Nalinginnaasumik GA-p innersuutigaa, politikikkut suliniutit taamaattut siussinnerusukkut politikikkikut-allaffissornikkut pilersarusiornerup nalaani peqataasut soqutiginnittullu qaaqqusarpari, tassa eqqarsaateqarnerup nalaani misilittakkat amerlanerusut peqataatinneqarniassammata

"...siunnersuut... tekniikkiunerusutut isikkoqarpoq inuussutissarsiutitigut siuarsaanissamut inatsisiliorneq... politikikkut piviusorsiorlumik nutaamillu ilaqartinneqanngitsoq.

GA paasinninnera naapertorlugu (siunnersuummut) sinaakkutassatut aalajangersakkat eqqartuussissuserinermik nalornilersitsipput. Taamaattumillu GA-p kaammattuutigerusuppaa aalajangersakkat annertunerujussuarmik erseqqissaavigineqartariaqartut immaqaa nalunaarummut siunnersuut ilaatillugu.

GA-p tunngaviusumik periuseraa imaluunnit isumagaa niuverfinni ingerlalluurtuni inuussutissarsiutitigut suliniutinut tapiisoqartassanngitsoq.. taamaattumillu..tamanna inatsisip oqaasertaani ilaatinneqartariaqarluni.

Taamaammat GA-p nalilerpaa GA-p siunnersuut isumaqatiginngikkaa.”

Naalackersuisut 2011-imi inuussutissartiutitigut siuarsaanissami iliuusissaq nutaaq akuersissutigaa – tamatumalu aningaasartuutitassai 2012-imut aningaasatigut inatsisissamut ilanngunneqarput. Inatsit taanna inuussutissartiutitigut siuarsaanissami iliuusissap nutaap piviusunngortinnissaanut alloriarnerit ilaqqipput. Inuussutissartiutitigut siuarsaanissami iliuusissaq nutaaq tamatumalu kingunerisaanik inatsisissaq nutaaq tamatuma tungaanut ineriartorerup annertuup kinguneraa, tassanilu soqutigisaqartut – tamakkununga ilaallutik Kalaallit-nunaanni Sulisitsisut tamatuma piareersarneqarnerani arlaleriarlutik ilaatinneqarsimallutik.

Matumani siunertarineqarpoq tapiissutinik aqqissuussat ataasiakkaat inatsisissamik siunnersuuteqarnermut atatillugu nalunaarummik pilersitsinikkut tunngavissinneqassammata. Taamaattumik Kalaallit-nunaanni Sulisitsiut ”inatsisitigut nalorninnerat” tunngavissaqanngilluinnarpoq.

Nutaamik pilersitsinissamut kiisalu niuverfimmik inerisaanissamut tapersiinnermut atatillugu soorunalimi pisortatigoortumik tapiissuteqarfigineqarnikkut suliffeqarfinnik pioreersunik unammilleqatigiinnikkut akornusiinissaq pinaveersaarneqassaaq. Siunnersuummi § 1-imut oqaaseqaammi tamana erseqqissaavigineqarpoq.

Unammilleqatigiinnermi Naakutilliivik

”Unammilleqatigiinnermi Nakkutilliiviup innersuutigaa, niuverfinni assigiiaani § 1-imi)(tunisassiulernissap annertunerulersinnissaanik eqqasaateqarneq nalilerneqarpat suliffeqarfiit pioreersut ataannarnissaat erseqqissaavigineqassasoq.

Unammilleqatigiinnermi Nakkutilliiviup innersuutigaa (§ 1 imm. 2) ”ingerlatsinermut aningaasartuutit” qanoq isumaqartinneqarnerisut erseqqissumik nassuiarneqassasut.

(Kiisalu) inatsisissap suliarinerani, pisortat suliffeqarfiutaanit aningaasaliisartunit attartorneq qulaajarneqartariaqarpoq (inatsisinik paasinninneq tunngavigalugu allatuulli pisortat aningaasaliisarnerannut naligitinneqartoq – taamaattumillu siunnersuut tunngavigalugu tapiinnermut ilaatinneqarsinnaanani).

Unammilleqatigiinnermi Nakkutilliiviup innersuutigissavaa pisortat suliffeqarfinnut ataasiakkaanut qanoq annertutigisumik akuusinnaanissaat erseqqissunik killilerneqartariaqartoq”.

Siunnersuummi § 1-imut oqaaseqaat annertusisineqassasoq, tassa suliffeqarfiit pioreersut eqqarsaatigineqarnerat ersarissumik allaqqassalluni.

Oqariaaseq ”ingerlatsinermut aningaasartuutit” oqaaseqaatini erseqqissaavigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi pisortat suliffeqarfiit aningaasaliisartunit aningaasanik attartorneq qularnaveeqqusiinnerlu tapiissutaasartussanut sanilliunneqarsinnaanngillat. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut manna tunngavigalugu aqqissuusinnermit

tapiiffigineqarsinnaaneq kiisalu qularnaveeqqummik pissarsisinnaaneq kiisalu/imaluunnit pisortat suliffeqarfiinit aningaasaliisartunit aningaasanik attartorneq periarfissaqalissapput.

Inatsissatut siunnersuummi aalajangersakkani allaqqavoq suliniutip aningaasartuutaasa annerpaamik 50%-ia tapiiffigineqarnikkut matussuserneqarsinnaanissaat qularnaarneqassasoq. Siunnersuummi aningaasat qanoq annertutigineri allaqqanngillat, tassa tamakkua siunnersuutip matuma kingunerisaanik nalunaarutini tapiisarnermut aaqqissuussinerit tunngavigalugit qinnuteqaatit ataasiakkaat nalilersorneqarsinnaammata.

Kommune Kujalleq

”Aallarniutigalugu uparuaatigerusupparput tusarniaaneq tusarniaanermut akissuteqarnissaq juli-mut killilerlu ingerlanneqarmat naleqqutinngilluinnartutut isigigatsigu, tassami julimi qinikkat sulinnigifeqaleruttortarmata.

Nalinginnaasumilli Kommune Kujallermi isumaqarpugut takornariatitsinerup inuussutissarsiornerullu akornanni killeqarfik maanna peerniarneqalermat ilorraap tungaanut alloriarnerusoq. Tassami qinnuteqaatit takornariarqarnermik suliaartut inuussutissarsiortullu akuuffigisaat tigusartakkata suliarinissaat oqinnerulissammat.

Kiisalu suliffeqarfiit ineriartornissamut periarfissarissaartut samminneqarnerulernissaat pissusissamisoorutut isigaarput.

Alla nalinginaasutut isiginninninnerput tunngavigalugu ersarinnerusariaqartutut isumaqarfigisarput tassa – aningaasat nunap immikkoortukkaartumik agguataarnissaat.

Ilisimassallugu kissaatiginartoq tassa nunap immikkoortortai ataasiakkaat aningaasanik qanoq annertutigisunik aqutassartinneqassanersut – ilutigalugulu nunap immikkoortortaasa assigiimmik atugassarqartinneqarnissaat qulakkerneqartariaqarpoq”.

Siunnersuummi matumani siunertarineqanngilaq inuussutissarsiutitigut tapiissutissanik agguaassinermi immikkoortortat ilaat ajunnginnerusumik pineqassasut. Nunap immikkoortortaani ineriartortitsinissamut atatillugu immikkut aningaasaliissutit agguanneqarneri Nunap immikkoortaanin ineriartortitsinissamut Periusissap ataani pissammat.

SIK

”SIK-p tapiissuteqartanerup ingerlanneqarnissaa allaffissornikkut suliffeqarfimmut imaluunniit kommunemut ingerlatassanngornissaanut periarfissinissaq iluaqutissatut isigaa.

SIK-p kissaatigaa siunissami ineriartornissamut periarfissaqartut aamma isiginiarneqassasut, tassa tapiisarnermi siunnersuisarnermilu suliffiit mikisut ilaatinneqassallutik.

Kiisalu SIK-p kissaatigaa aatsitassarsiornermut atatillugu tapiissutinik pissarsisinnaanissaq inatsissatut siunnersuummut ilaatinneqarsinnaanersoq nalilernerneqassasoq kiisalu nunami inuussutissarsiutitigut suliniutit allat naligalugit suliarineqarsinnaanersut.

SIK-p inatsissatut siunnersuut tapersersorpaa.”

Aatsitassasiornermut tunngasut inuussutissarsiutitigut siuarsaanissamut periusissami nutaajusumik kiffartuussinissamik isumaqatigiissutit aqutigalugit Naalackersuisut u-ngasinngitsukkut isumaqatigiissutigisassaata aqutigalugit eqqarsaatigineqarnikuupput. Kiffartuussinissamik isumaqatigiissutini taakkunanani suliffeqarfiit aatsitassasiornermut sammisuni immikkut ittunik siunnersorneqarnissamik pisariaqartitsinerat saqummiunneqassaaq. Tapiissuteqarnermut tunngatillugu nunami suliffeqarfiit allat naligalugit inuussurtissarsiornikkut tapiissuteqarnermut sinaakkuttat iluanni ingerlanneqartassaput.

Aningaasarnermi Naalackersuisoqarfik

Inatsissisap taaguutaa tassa: "Inatsisartut inatsisaat nr. xx ulloq xx 2012-imeersoq nunami suliffinnut tapiissuteqartarnermut tunngasoq". Pimoorusserpalaarnerulerlunilu tusaruminarnerulissaaq Inatsissisap imatut atserneqaraluarpat: "Inatsisartut inatsisaat nr. xx ulloq xx 2012-imeersoq nunami inuussutissarsiornermi siuarsaanermi tapiissuteqartarnermut tunngasoq."

Inatsissisap taaguutaanik allanngortitsinissamik kissaatigisap ilanngunneqarpoq.

Tusarniaanermi akissutigineqartut tamarmik Inatsisartut ataatsimiitaannut suliarinnittussamut mnassiunneqaput.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq aningaasalersuiffissamik pilersitsissaaq, aningaasaatai tapiissuteqartarnermi aaqiissutit aqutigalugit Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornep nukittorsarnissaanik, taamaalillunilu inuiaqatigiit aningaasarsiornerranni iluaqutissanik angusaqarnissamut siunertaqartunut ingerlatinneqartassallutik.

Tassani eqqarsaatigineqarpoq tapiissuteqarneq ataatsimut isigalugu inuussutissarsiornermi siuariartortitsinermut ilapittuutaassapput, aningaasarsiornermik siuariartortitsinikkut, suliffeqarfinnik amerlanerusunik assigisaannillu pilersitsinikkut inuiaqatigiinnut tamanut iluaqutaasussanngorlugit, matumunnga atatillugu suliffeqarfinnik pioreersunik naapertuuttumik eqqarsaatiginninneq ilanngunneqarpoq.

Imm. 2-mut

Ingerlatsinertut paasineqassaaq akissarsianut, nioqqutissanik ingerlaavartumik pisiortornermut, innaallagissamik, imermik kiassarnermik assigisaannullu akiliinernut aningaasartuutit nalinginnaasut.

Tamaalilluni suliffeqarfiup ingerlanneqarnerpiaanut tapiissutinik tunniussisoqartarnissaanik aalajangersagaq pinngitsoortitsissaaq, pingaartumik tamakkununnga ilaallutik suliffeqarfik aningaasarsiornikkut ajornartorsiortoq tapiissuteqartarnej aningaasalersuisutut atornejannginnissaani. Taamattaaq akiitsutigut kinguaattoorutininik akiliutissatut tapiissutinik tunniussisoqannginnissaa aalajangersakkap qulakkiissavaa.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Takornariartitsinerminu inuussutissarsiornerup nunamilu inuussutissarsiornerit iluanni inuussutissarsiornerminu siuarsaaneq pillugu inatsisartut inatsisaata nr. 14, 12. november 2001-imeersup takornariartitsinerminu inuussutissarsiutit aamma nunami inuussutissarsiutit immikkoortippai. Siunnersuutip takornariartitsineq nunami inuussutissarsiutinut ilannguppaa, tamatumalu kinguneraa, takornariartitsinerminu inuussutissarsiuteqarnej suli siunnersuummut ilaatinneqarnera.

Oqariaatsip "nunami inuussutissarsiutit" eqqartorpai suliffeqarfiit ataatsimoortukkaat assigiinngisitaartut, ilaatigut suliaqarfiit makku iluanni: Siunnersuisarnerminu ikiuisarnej, IT, niuernej tamakkununnga ilaallutik pisiniarfiit nioqqutissanillu siammarterisartut, sanaartornej, suliffeqarfiit aatsitassarsiornerup iluani pilersuinissamik sammisaqartut, kiffartuussineq, akunnittarfilerineq neriniartarfilerinerlu, tunisassiornej, misigisassarsiorititsisarnej ilaallu ilanngullugit. Taagorneqartut tamakkiisuunngillat, eqqarsaatigineqarsinnaavoq suliaqarfiit taaneqanngitsoorsimasunik ilaqassasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami eqqartorneqarput tapiissutinik pissarsisoqarsinnaanngitsoq, ingerlatat imaluunniit siunertat inatsisit allat malillugit tapiissuteqartarnerminu aaqqiissutinut ilaareersuuppata, tamakkununnga ilaallutik aalisarnerminu piniarnermillu inuussutissarsiuteqarnerit siuarsarnissaat pillugu inatsisartut inatsisaat imaluunniit nunalerinerminu inuussutissarsiornerminu siuarsaanissaaq pillugu inatsisartut inatsisaat. Aalajangersakkap ilanngunneqarnerani qulakkeerneqassaaq inuussutissarsiornerminu pilersaarutit aaqqiissutinut arlalinnit tapiissutinik pissarsisannginnissaat, tamannalu § 7, imm. 3-mut attuumatillugu isigineqassaaq, tassani pilersaarutit ingerlatalluunniit pisortanit allanik tapiissutinik pissarsisartut ilanngunneqassanngitsut pineqarlutik. Siunertarineqarpoq tapiissuteqartarnerit taamaallaat kalaallit suliffeqarfiinik ineriartortitseqqinnissamut ilapittutaassasut, ingerlatsinermut aningaasalersuutaasussaanatik.

§ 3-mut

Aalajangersakkap aallaavittut eqqartorpai tapiissutit taamaallaat ingerlatat ilaannut Kalaallit Nunaanni ingerlanneqartunut tunniunneqarsinnaasut.

Suliffeqarfik Kalaallit Nunaanni inissisimasussaavoq, ingerlatallu tapiissutinik aningaasaliiffigineqartut nunami maani tunisassiortussaapput. Piumasaqaatilli siunnersuineri ikiortissanik imaluunniit ilisimasalik ilinniartitaaneq allalluunniit nunani allani pissarsiariniarsinnaannginneri kingunerissanngilaa. Assersuutigalugu tassaasinnaapput sammisap iluani pikkorissarneq imaluunniit immikkut ilisimasalinnik allanik ikiorneqarneq nunami allami pisiarineqartariaqartut.

Eqqarsaatigineqarsinnaavortaaq atortussanik tunisassiornermi akorineqartussanik Kalaallit Nunaanni tunisassiarineqarsinnaanngitsunik pisiortortoqartariaqassasoq.

§ 4-mut

Aalajangersakkami pineqarput tapiissutissanut aningaasat katinneri ukiumoortumik aningaasanut inatsimmi aalajangerneqartassasut. Ilutigitillugu aningaasaliissutini pineqarput tapiissutinik tunniussisarnermi amerlanerpaaffissatut killigititat, ukiumoortumik aningaasaliissutit tapiissutinik tunniussisarnermi imminut isumagisumik qummut killiligaassammata. Aalajangersakkap kingunerissavaa tapiissutinik pissarsinissamut inatsisitigut piumasaqaateqartoqarsinnaanngimmat, tamatumunngaluunniit piumasaqaatit eqquutsikkaluaraanni.

§ 5-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq tapiissuteqarneq utertitsiniarluni neriorsuuteqarnikkut tunniunneqassammat, nr. 1-4-mi siunertat taagorneqartut tunngavigalugit tamatuma qinnutigineranut atatillugu aningaasartuutit uppersaasarsornerisigut. Tapiissuteqarnissamik neriorsuiinnartoqarsinnaaneranut peqqutaavoq, qulakkearniarneqarmat tapiissutit siunertanut aningaasanik qinnuteqarfigineqartunut atorneqarnissaat peqqutigalugu.

Taamaalilluni tapiissutinik aqutsineq tassaassaaq, qinnuteqartup siunnersuut malillugu tapiiffigineqarnissamik qinnuteqaat tunniutissallugu, paasissutissat tamatumunnga piumasarineqartut ilanngullugit. Taamaalereerpat qinnuteqaat nalilersorneqassaaq, tamannalu akuerineqarsinnaappat neriorsuut suliarineqassaaq, tapiissutit siunertatut akuerineqartut piumasaqaatit eqqartorneqartut tunngavigalugit tunniunneqarsinnaasut. Tapiissutit imminni aatsaat tunniunneqassapput, aningaasartuutaasimasunut uppersaataasut tiguneqarpata.

Nr. 1-4-mut atuuffiuvoq oqariaatsit tamatigoortumik paasineqarnissaat. Taamaalillunilu tapiissutinik pissarsinissamut periarfissat sakkukillisinneqarnissaat eqqarsaatigineqanngimmat, tamanna siunertamut eqquutsitsippat, tassalu tapiissutit kalaallit inuussutissarsiornerannik nukittorsaassasut inuiaqatigiinnilu aningaasarsiornikkut iluaqusiinermik kinguneqassallutik.

Imm. 1, nr. 1-imut

Pilersitsinermi alliliinermilu suliffeqarfimmik pilersitsinermut imaluunniit alliliinermut atatillugu aningaasartuutit sulluunniit pineqarput, assersuutigalugu missingersuusiornermik niuerutissanillu pilersaarusiornernik suliarinninnermut aningaasartuutit, summiiffimmi niuerfigisassamik, illuutitik, maskiinanik nutaanik assigisaannillu pilersitsinernut aningaasartuutit.

Imm. 1, nr. 2-mut

Tunisassiornermik suleriaatsimillu ineriartortitsinermut tapiissutit tassaasinnaapput tunisassianik nutaanik teknikkikkut ineriartortitsinermut tapiissutit, suleriaatsinik tunisassiornermilu isumassarsianik nioqqutiginnikkiartuaarneq, misiligutitut tunisassiorneq assigisaallu. Tassaasinnaapputaaq tunisassioriaatsinut nutaanut tapiissutit, nr. x-imullu ilanngullugu taamaalilluni tunisassiornermik allangortitsineq, maskiinanik nutaanik assigisaannillu pisiortorneq.

Imm. 1, nr. 3-mut

Niuerfissanik pilersitsinermut ilaasinnaapput niuerfissanik nutaanik imaluunniit tuniniaaffissanik nutaanik pilersitsinernut atatillugu aningaasartuutit, taamattaarlu avammut tuniniaanermik pilersitsineq assersuutaasinnaalluni. Tassani eqqarsaatigineqarput pilersitsinerup nalaani niuerfissanik misissuinernut aamma nittarsaalluni siuarsaanermut atatillugu aningaasertuutit.

Imm. 1, nr. 4-mut

Pilersaarusiorneq tassaasinnaavoq ilusilersuinermut aningaasartuutit kiisalu annertuumik sanaartornissamut aningaasaliissutissanut atatillugu aningaasartuutit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap maanna atuuttup ”naafferaartumik uppernarsaanermut aaqqiissut”-ip nangeqqinneraa, inuussutissarsiutigalugu siunnersuisartunik ikiorneqarnermut atugassanik aningaasat amerlanerpaaffissaasa aalajangerneqarnerannut neriorsorneqarnermik tunineqarluni, soorlu inatsisilerituunik kukkunersiusunillu ikiorneqarnerit. Aalajangersakkami siunertarineqarpoq aningaasaliissutinik assigiissaartunik tapiissuteqarneq – naafferaartumik uppernarsaatinik taaneqartut – erseqqissumik siunnersuisartunit sullinneqarnermut killilerlugit, suliffeqarfiit ataasiakkaat avataaneersut akilerlugit imaluunniit kommunip

siunnersuisartoqarfii assigisaallunniit aqutigalugit pissarsiarineqartussat. Aaqqissuussami 2011 ilanngullugu atuuttumi aningaasat aalajangersimasut 12.500 kr.-upput imaluunniit 25.000 kr. inatsisilerituunut kukkunerisuiusunullu siunnersorneqarnermi akiliutinut atorineqartussat. Qinnuteqartoq aningaasanik aalajangersimasunik neriorsorneqartarpoq, siunnersuisartullu sullissineri pillugit akiligassiissutit naalakkersuisoqarfimmut toqqaannartumik nassiuttarlugit. Aalajangersagaq aqutigalugu aaqqiissut annertusarneqarpoq, inatsisilerituut imaluunniit kukkunerisuiusut kisiisa pinnagit siunnersuisartut tamaasa ataatsimut isiginnittumik ilanngullugit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq suliaqarfitsigut immikkoortitsinnginnissaq pillugu ingerlatsineri inatsisitigut piumasaqaatit assigisaallu nalinginnaasut malillugit tapiissuteqarnissamut neriorsuinissamut piumasaqaateqartoqarsinnaasoq piumasaqaateqartoqassallunilu. Taamaalilluni nalinginnaasunik piumasaqaatit pineqarpoq, soorlu neriorsuinerup sivilissusissaa, upernarsaasiinissamut piumasaqaatit, neriorsuinerup atatiinnarnissaa kiisalu tapiissutit akilerneqarnissaannut qinnuteqarnissamut suleriaaseq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap siunertaraa aaqqiissutip allaffissornikkut oqinnerulersinnissaa. Qinnuteqarnissamut immersugassat assigiissaarsimasut atornerisigut qulakkeerneqassaaq paasissutissat attuumassuteqartut tamaasa sapinngisamik ingerlaannartumik pissarsiarisarnissaat, qinnuteqartullu takulertorsinnaavaa paasissutissat suut minnerpaamik tunniunneqartussaasut. Taamaalilluni allakkat arlallit ingerlatsiviup qinnuteqartullu akornanni nassiussuutarnissaat pinngitsoortinneqassaaq, qinnuteqaammi paasissutissat attuumassuteqartut tamaasa nassiunneqarsimannginneri pequtigalugu.

§ 6-imut

Aalajangersakkami pisinnaatitsineqarpoq suliaqarfitsigut sammisaqarfitsigullunniit immikkut ittunik aningaasatigut immikkut aaqqiisoqarsinnaasoq, sammisat tamakkorpiat immikkut tullerriaarnissaasa ilaattut.

Taamaalilluni tapiisarnermi aaqqiissutinik pilersitsineqarsinnaavoq, aningaasat suliaqarfimmut immikkut ittunut immikkoortillugit. Assersuutigalugu tassaasinnaapput kalaallit inuussutissaataannik (nerisassaataannik) atuinissamut siuarsaanermi immikkut suliniutit, aningaasat pilersaarutinut taamaattunut imikkoortinneqassallutik. Imaassinnaavorluunniit aningaasat takornariartitsineri, ilusilersuineri allanillunniit siuarsaanermut atugassat. Aalajangersagaq inuussutissarsiteqarfimmut aalajangersimasumut aallussilluni suliniuteqarfissatut eqqarsaatigineqarpoq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Inatsit manna tunngavigalugu taamaallaat suliffeqarfiit namminersortut tapiiffigineqarsinnaapput. Suliffik namminersortutut paasineqassaaq pisortast piginneqataassutaat pigisaasa tarmiusut annerpaamik 49%-iuppata. Pilersaarut tapiissutininik tunineqarsanersoq pillugu nalilersuinerimi pingaartinneqassaaq, pilersaarut inuussutissarsiutitigut siunertaqarnersoq uppersarsarneqarsinnaanersoq kiisalu piffissap siviisunerusup ingerlanerani sinneqartoorutininik pissarsinissaq siunertarineqarnersoq. Taamaalilluni pilersaarutit siunertaata nassuiarluarsimaneqarnissaa piumasaqaataassaaq, pisisartuusussanik imaluunniit sullinneqartussanik nassuiaasersuineq, piffissatigut pilersaarut missingersuutillu suliarilluarneqarsimasut. Missingersuutit piffissaliussap aalajangersimasup iluani naleqassutsininik annertusaatissat pilersaarummi naatsorsuutigineqartut uppersarsaasersussavaat. Aalajangersagaq malillugu pilersaarutininik ataasiaannartumik ingerlanneqartussanut tapiissutininik tunniussisoqarsinnaangilaq, soorlu tapersersuilluni katersuilluni nipilersornermik tusarnaartitsineq assigisaalluunniit, suliffeqarfimmut sinneqartooruteqarnissamik siunertaqanngitsut. Tamakku taarsiullugu kultureqarnermi aningaasaatit imaluunniit inuunnaat aningaasalersuisartut aqputigalugit tapiiffigineqarnissamik qinnuteqartariaqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq tapiiffigineqarnissamik neriorsuut tunniunneqarsinnaanngitsaq imaluunniit eqqartuusutikkut malersuinissamut atorneqarsinnaanngitsaq. Taamaalilluni aalajangersakkap siunertaraa tapiissutit taamaallaat siunertat malillugit atorneqarnissaasa qulakkeernissaat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami eqqaaneqarpoq pilersaarutininik pisortat aningaasaataat allat aqputigalugit tapiissutininik imaluunniit aningaasalersuutininik pissarsereersimasut tapiiffigineqarsinnaanngitsut. Matumani pisortat suliffeqarfiutaannit aningaasaliisartunit atukkat imaluunniit qularnaveeqqusiinerit tapiissutit isigineqassanngillat.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami piumasaqaatit qinnuteqanermik nalilersuiniarluni tunngavigineqartussat eqqartorneqarput. Soorlu piumasaqaatit qinnuteqartup ingerlataminik isumaginninnissaminut suliaqarfitsigut pisariaqartitanik piginnaasaqarnersoq, aningaasat pisariaqartitat piginerai kiisalu qinnuteqartup ingerlatap isumaginissaanut piginnaasaqarnini pillugu uppersarsaasinnaanersoq.

Suliaqarfitsigut piginnaasani qinnuteqartup ilinniarnikkut tunuliaqutai isigineqassapput, ingerlatani assingusuni siusinnerusukkut misilittagai, kiisalu suliaqarfitsigut piginnaasat piginnaasaqarfiillu ingerlataminik isumaginnissinnaanermut pisariaqartinneqartut.

Aningaasat eqqarsaatigalugit qinnuteqartup ingerlatat isumagisinnaanerinut naammattunik aningaasaateqarnerisooq nalilersorneqassaaq. Taamaattorli aningaasarsiornikkut pitsaasunik tunngaveqarnerit tapiissuteqarnissamut neriorsuineramik tunniussinissamut kisimik tunngavilersuutaasinnaangillat.

Qinnuteqartup ingerlatanik isumaginissinnaaneranut piginnaasat eqqarsaatigalugit, qinnuteqartup suleriaatsit periutsillu tungaannut eqqarsaatersuutai apeqqutaassapput. Tassani qinnuteqartup aqutsinikkut piginnaasai ingerlatassaq annertunerusoq pineqarpat nalilerneqassapput, qinnuteqartoq suliaqarfitsigut attaveqarfeqarpa, ingerlatallu isumaginissaanut pilersaarutai qanoq piviusorpalaartigaat. Qinnuteqartup isumannaallisaanerup aamma avatangiisit kiisalu inuiaqatigiinni piujuartitsinissap tungaanut periusai eqqarsaatersuutaalu taamattaaq eqqarsaatigisassaapput pingaaruteqartut.

Qinnuteqartup suliffimmik pilersitsinissaanut periarfissat pingaaruteqarput, suliffissaqartitsiniarnerup qaffatsinnissaa inuiaqatigiinni kaaviiartitsinermik aamma annertussaataassammat.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq qinnuteqartoq tapiiffigineqarnissamik neriorsorneqassaguni piumasaqaataasoq, taanna tigussaasumik inuuppat, Kalaallit Nunaanni najugaqartuuppat imaluunniit suliffeqarfiuppat Kalaallit Nunaanni najugaqartutut nalunaarsorneqarsimassalluni. Taamattaaq piumasaqaataavoq qinnuteqartoq piffissap qinnuteqarfiusup nalaani Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartussaataitaassasoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq tapiiffigineqarnissamik neriorsuineq inummut tigussaasumik imaluunniit suliffeqarfimmuut tunniunneqarsinnaangitsoq, aqutsisuni imaluunniit siulersuisuni inuk aqutsisuusoq akileraartarnermi inatsimmik annertuumik unioqqutitsisimasutut imaluunniit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi aningaasarsiornermi pinerluuteqarnermut aalajangersakkanik unioqqutitsinermi pineqaatissinneqarsimappat imaluunniit pisortanut amerlasuunik akiitsoqarpat. Aalajangersakkap ilanngunnerani qulakkeerniarneqarpoq, pisortat aningaasaataat sapinngisamik atonerlunneqassanngimmata, inuillu imaluunniit suliffeqarfiit pisortanut akiitsoqartut tapersorneqarnissaat kissaatigineqanngimmat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami eqqaaneqarpoq qinnuteqartumut neriorsuinissamut tapiissuteqarnissamullu immikkut annertunerusunik Naalakkarsuisut piumasaqarsinnaasut

atugassaqartinneqarsinnaasullu, aamma tak. § 5, imm. 3. Tamakku tapiiffigineqarnissamik nerior-suinnermut atatillugu taamaalilluni piumasaqaatit aalajangerneqassapput. Aalajangersagaq aamma pisinnaatitsivoq, tamakku pillugit nalunaarutikkut Naalakkersuisut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaasut. Taamaalilluni Naalakkersuisunut periarfissaassaaq nalunaarut aqqutigalugu, assersuutigalugu qulimiiguulinnik sisorariartortitsisarnernut immikkut aningaasatigut aaqqiissuteqarsinnaanikkut immikkut ilinniartitsinissamut, pikkorissarnerni peqataanissanut assigisaannulluunniit piumasaqaateqarsinnaasut.

§ 9-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq neriorsuinnermi aningaasat tapiissutigineqarsinnaasut amerlanerpaaffissaat tagginneqassasut. Aningaasat amerlassusii qinnuteqarnej missi-nersuusiallu ilanngunneqarsimasut aallaavigalugit aalajangerneqassapput. Aningaasat amerlanerpaaffissaannik aalajangiinnermi ilaatigut eqqarsaatigineqarpoq aningaasaatit agguanneqartussat killeqarnerat, kiisalu neriorsuinnermi aningaasat aalajangiunneqarneri qinnuteqartup kingusinnerusukkut nammineq aningaasalersuinissaanut atatillugu iluaqutaassammata.

Imm. 2-ani tapiissutit tunniunneqarnissaannut piumasaqaatit taaneqarput, aningaasartuutit pilersaarummut qinnuteqarfigineqartumut toqqaannartumik attuumasutut aallaavilerneqarsinnaasut, taamaalilluni akiligassiissutit nassiunneqartut qinnuteqarnermi missi-nersuutini inississukkatut allassimasunut tulluuttuusussaallutik, taamaalillunilu tapiissutit aningaasartuutininut neriorsorneqarnermi mattusiiffiunngitsunut tunniunneqarsinnaassanatik, soorunalumi tamakkununnga ilaassallutik aningaasartuutit attuumassuteqavissortuunngitsut, soorlu inuttut nammineerluni aningaasartuutit.

Imm. 3-ani pineqarpoq, aningaasartuutit neriorsorneqarnermi piffissaliussap taaneqartup iluani atorneqarsimassasut. Piffissatigut piffissaliussaq piffissatigut pilersaarummut naleqqiullugu aalajangerneqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq § 5, imm 1 malillugu tapiissuteqarnermi aningaasartuutissatut uppernarsaataasut amerlanerpaamik 50 %-iisa amerlaqataat akilerneqarsinnaasut. Aalajangersakkap tunisassianik ineriartortitsinnermut tapiissuteqartarnej pillugu malittarisassat malillugit piumasaqaatit assigaaq. Aalajangersakkap ilanngunneqarnerani pilersaarutit ingerlatallu pisortat aningaasaataat kisiisa atorlugit aningaasalersorneqarsinnaannginnissaat qulakkeerniarneqarpoq. Pilersaarutit imaluunniit ingerlatat 100 %-imik ani-ngaasalersorneqarnissaat aaqqiissutip siunertarinngilaa.

Imm. X-mut naleqqiullugu tamatuma kingunerissavaa, qinnuteqartoq imm. 1 malillugu amerlanerpaamik 100.000 kr.-nik tapiiffigineqarnissaminik neriorsorneqarsimappat, kingusinnerusukkullu aningaasartuutit uppernarsaasersorneqarsimasut 50.000 kr.-t nalinginiittut utertinneqarnissaannik piumasaaqaruni, taamaalilluni qinnuteqartoq 25.000 kr.-nik utertitsiffigineqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq siunnersuutip § 5, imm. 2-at malillugu tapiissutinut atuutinngilaq. Taanna malillugu sammisaqarnermi aningaasat aalajangersimasut ikinnerusut siunnersuisumik ikiorneqarnermut tamakkiisumik atorineqarsinnaasut neriorsuutigineqartarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq pisinnaatitsivoq tapiissutit amerlassusissaat sivissussusissaallu pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalackersuisut aalajangersaasinnaasut, taamaalillunilu nalunaarummi maleruagassanik aalajangersaanermi atorineqarsinnaallutik, tassani aalajangerneqassalluni tapiissutit tamatigut aalajangersimasumik amerlassuseqartassasut, taamaattorli siunnersuutip § 9, imm. 2-at malillugu aningaasartuutit uppernarsaaserneqarsimasut amerlanerpaamik 50 %-iilik, imaluunniit suliaqarfimmut immikkut ittunut aningaaasartuutit uppernarsaaserneqarsimasut katinnerisa assersuutigalugu amerlanerpaamik 30 %-iilik utertitsiffigittoqarsinnaalluni. Taamattaarlu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq tapiiffigineqarnissamik neriorsuineq qanoq siviutigisumik atuutissanersoq.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq pisinnaatitsivoq neriorsuutininik aqutsinissaq tapiissutinillu akiliisarnissaq pillugu Naalackersuisut suliffeqarfimmik allaffissornermik sammisaqartumik imaluunniit kommunalbestyrelsinik ataasiakkaani isumaqatigiissusiorsinnaasut. Aqutsineq siunnersuut manna tunngavigalugu kiisalu malittarisassat piumasaaqatillu erseqqinnerusut Naalackersuisut aalajangersimasaat tunngavigalugit suli ingerlajuassaaq. 2011-mi decembari tikillugu sulianik piareersaatinik suliarinninneq suliffeqarfimmut allaffissortumut aamma kommuneqarfiit inuussutissarsiornermik ingerlatsiviinut suliaakkiissutigineqartarsimavoq. Suliffiit tamakku qinnuteqartunik toqqaannartumik attaveqartarsimapput, qinnuteqarnerlu nalunaarusiortarnerlu pillugit piumasaaqatiginik ilitsersortarsimallugit. Tapiissutinik akuersissuteqarneq, aningaasaliissuteqarneq akiliisarnerlu Inuussutissarsiornermut Naalackersuisoqarfimmi isumagineqartarluni. Suliassat sumiiffimmut ataatsimut katsersuutsinnissaat kissaatigineqarpoq, taamaalilluni sulianik sulia-rinnittarnermi piffissaq sivikillineqassalluni, innuttaasunillu sullissineq pitsannorsarne-qassalluni. Tapiissuteqarnissamik § 5, imm. 1 malillugu neriorsuinerup avissartinneqarnissaannut allaffissortumut ataatsimittunngortillugu aalajangersakkap atorineqarnissaa

naatsorsuutigineqarpoq, § 5, imm. 2-li malillugu naafferaartumik aaqqiissutip ilaata allaffissornerataa kommunalbestyrelsiniq ataasiakkaaniq isumaqatigiisutiginissaa naatsorsuutigineqarluni.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, pisortat ingerlatsineranni sulianik suliarinnittarneq pillugu inatsisartut inatsisaat aamma ingerlatsinermi ammasuunissaq pillugu inatsisartut inatsisaat suliffeqarfiup allaffissornermik ingerlataqartup inatsisaat malillugu suliaminik isumaginninnera pillugu atuutsinneqassasut. Taamaalilluni siunnersuut malillugu sulianik suliffeqarfiup allaffissornermik ingerlataqartup isumaginninnerani malittarisassat pisortat ingerlatsiviinut atuuttut assingi atuutsinneqassapput. Kommuneqarfiit aamma kommunalbestyrelsit malittarisassanut qulaani taaneqartunut ilaareerput, taamaammat aalajangersagaq taamaallaat suliffeqarfimmut allaffissornermik ingerlataqartumut atuuppoq.

§ 11-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq tapiissutiniq akiliuteqarnissaq pillugu aalajangiisinaanissamut paasissutissat suulluunniit pisariaqartitatut nalilerneqartut pissarsiarinissaat Naalakkersuisut piumasarinnaagaat. Paasissutissat pisariaqartitat tassaapput, paasissutissat Naalakkersuisut pissarsiarisassaat tapiissutit inatsisip siunertai malillugit piunasaqaatillu aalajangerneqarsimasut malillugit atorneqassanersut nakkutiginiarlugit pisariaqartinneqartut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq naatsorsuutiniq saqqummiussisarneq, kukkuneruineq, nakkutilliineq misissuisarnerlu pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut. Tapiissutit amerlaneruppata, taamaalillunilu qularnanngitsumik suliffeqarfik anginerumaartoq pineqassammat, nakkutilliinermik isumagisaqarnissamut pisariaqartitsinerussaag.

§ 12-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq tapiissuteqarnissamik neriorsuinerup atorunnaarsinnissaa imaluunniit tapiissutiniq utertitsinissaq pillugu Naalakkersuisut aalajangiinissamut periarfissaqartut. Tamanna atuuppoq inuk imaluunniit suliffeqarfik pisussaaitaanani siunnersuut malillugu tapiiffigineqarnissamik neriorsuummik angusaqarsimappat imaluunniit neriorsuummik pissarsisimappat imaluunniit tapiiffigineqarsimappat.

Neriorsorneqarneq pisussaanani pissarsiarineqarsimassaaq, pissarsisoq siunnersuummi piumasaqaatit, tapiiffigineqarnissami neriorsorneqarnermut piumasaqaatit imaluunniit siunnersuut malillugu malittarisassat aalajangerneqarsimasut unioqqutillugit iliorsimappat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap uteritsinissamut ingerlatsinermi inatsisitigut piumasaqaatit nalinginnaasut assigai, tassani tunngavigineqarluni pissarsisoq tamatuminnga pisinnaatitaaffi-lerniarluni ajortumik isumaqarluni iliorsimasoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarput inuit imaluunniit suliffeqarfiit tapiissuteqarfigineqarnissamik neriorsorneqarsimasut aningaasarsiornermi pissutsinilu allani tapiiffigineqarnissamik neriorsuisimanerup atorunnaarsinneqarnissaanut Naalakkersuisut naliliinissaanut pingaaruteqarsinnaasut annertuumik allangornerini pillugit Naalakkersuisut nalunaarfigissallugit pisussaaffeqartut.

Aalajangersakkami peqataalluni pisussaaffik pineqarpoq, taassumalu tunngavilersuutigaa tapiiffigineqarnissamik neriorsuineq aningaasanit killeqartunit inniminneerseqassasut, naammaganangitsutullu isigineqarpoq neriorsorneqarnermik pissarsisup aningaasat tunngavissaqartumik tiguisissamut inniminneerseqartussat mattussinnaappagit, tassalu piffissami tiguisissap tapiissutit pissarsiarinissaanut piumasaqaatit eqquutsissinnaassanagit ilisimagaluarlugu.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq pisuni arlalinni tapiiffigineqarnissamik neriorsorneqarneq imminut isumagisumik atorunnaartussaasoq. Taassuma pingaarutaa tassaassaaq, ani-ngaasat inniminneerseqarsimasut taassuma kingorna aningaasaatinut utertinneqartussaanei, siunertanullu allanut inniminneerseqarsinnaalissallutik.

Piumasaqaatit assigiissutigaa, tamakku suliaqarfiit arlaannut attuumassuteqannginnertik taamaammallu aqussallugit ajornaatsuussallutik. Aalajangersakkap ilanngunneqarnerani qulakkeerniarneqarpoq tapiissuteqartarnermi siunertap atatiinnarnissaa. Pissutsit pineqartut tamarmik nassatarissavaat, suliffeqarfiup ingerlaqqissinnaajunnaarnera, taamaammallu tapiissutinik akiliuteqartarneq Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornerup ineriartortinnissaanut siunertat unioqqutinneqassallutik.

§ 13-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq siunnersuut malillugu aalajangikkat pillugit maalaaruteqartoqarsinnaanngitsaq. Ima paasineqassalluni tapiiffigineqarnissamik qinnuteqaat

itigartitsissutigineqarpat allaffissornermi oqartussanut allanut maalaarutigineqarsinnaanngitsoq. Aalajangersagaq taamattaq atuutissaq, kommunalbestyrelsip imaluunniit allaffissornikkut suliffeqarfiup allaffissorneravia tigareerpassuk.

Aalajangersagaq malillugu Inatsisartut Ombudsmandianut Maalaaruteqarsinnaannginneq atuutinnilaq Ombudsmandi p atuuffianut ilaapput Namminersorlutik Oqartussat aamma kommuneqarfiit pisortatigut ingerlatsinermik immikkoortut tamaasa. Taamattaq Ombudsmandi pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 3-mi Inatsisartut aalajangersimavaat, Ombudsmandi periarfissaqartoq aalajangiissalluni, piginneqatigiiffiit pisortallu isumaginniffii il.il. inatsisit imaluunniit allaffissornikkut aalajangersimasat malittarisassat imaluunniit tunngaviit pisortat ingertsiviinut atuuttut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit peqataatinneqartassaq, Ombudsmandip suliassaqarfiinut ilaasut assigisaannik. § 10, imm. 1-imi pisinnaatitsissuteqarneq malillugu naatsorsuutigisatut, Naalakkersuisut allaffissornermi suliffeqarfimmik neriorsuutit taqpiissutinillu tunniussisarnerit pillugit isumaqatigiissuteqassappata, allaffissornikkut suliffeqarfik pineqartoq – Ombudsmandip aalajangersagai malillugit – taamaalilluni Ombudsmandip akisussaaffiinut ilanngunneqarsinnaassasut.

Siunnersuut inatsisitigut piunasaqaateqarnissamik imaqaanngilaq, innuttaasullu immikkut pisussaaffilernissaannut imaluunniit aningaasartuuteqarnissaannut peqqussuteqarfigissallugit periarfissaqarnani, Naalakkersuisunut immikkut ittumik maalaaruteqarsinnaaner-mik aalajangiinissamut inatsisitigut immikkut isumannaaruteqarnissamik tunngavissaqarsinnaagaluartoq. Aaqqiissutip allaffissorfigineqarnissaa ajornaatsussatut nalilerne-qarpoq, suliffeqarfimmullu allaffissornermik ingerlataqartumut erseqqissumik ilitsersui-nissamik kiisalu maleruagassiuinissamik tunngaveqassalluni. Taamaammat nalilerne-qarpoq immikkut maalaarfissaqartitsineq kisimi ingerlatsisoqarfimmi aningaasartuutininik isumalluutinillu pisariaqaanngitsunik atuinernik kinguneqartussaasoq, tamatumunnga inatsisitigut isumannaarinnissummik pisariaqartitsineqanngitsoq.

Innuttaasut pisinnaatitaaffii illersorneqarsinnaasumik qularnaarneqarsimasutut nalilerneqarput, Inatsisartut Ombudsmandiata allaffissornerup tungaanut tamakkiisumik akisussaaffigineratigut kiisalu akisussaaffimmik oqartussaasut akuliunnissaminnut periarfissaqarlutik, naatsorsuutigisat uniorlugit allaffissorneq tamatumunnga maleruagassat malillugit ingerlanneqanngitsoq paasineqassagalarpat.

§ 14-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq pineqaatissiinermik kinguneqartitsisinnaasoq, tapiiffigineqarnissamut neriorsorneqarnissamik qinnuteqarnermi paasissutissanik eqqunngitsunik nalunaarutiginnikkaanni imaluunniit paasissutissanik tunniussinngitsooraanni, uffa ilisimagaluarlugu ilisimasariaqaraluarluguluunniit paasissutissat qinnuteqarnermik nalilersuinissamut pingaaruteqartussaasut. Taamattaaq aningaasanik pissarsineq tamatumunnga piunasaqaatit unioqquutilugit atoraanni pineqaatissinneqarnermik kinguneqarsinnaassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq nalunaarummi siunnersuut malillugu suliarineqarsimasumi pineqaatissiisarnermi maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaasoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami allassimavoq inuk inatsisinut attuumassuteqartoq Kalaallit Nunaanni m Pinerluttulerinermi Inatsit malillugu pineqaatissinneqarsinnaassasoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap qulakkeerpaa akiliisitsinermi pineqaatissiissutigineqartut Landskarsimut nakkartinneqassasut.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq inatsisartut inatsisaata atuutsilerfigissagaa 1. januar 2013.

Imm. 2-mut

Siunnersuutip takornariatitsinermik inuussutissarsiuteqarnerup nunamilu inuussutsissarsiuteqarnerup iluanni inuussutissarsiornermik siuarsaanissaq pillugu inatsisartut inatsisaat atuuttoq taarsissavaa, taamaammallu taassuma atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap qulakkiissavaa maleruagqusat inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi aalajangerneqarsimallutik atuuttut, atorunnaarsinneqarnissaasa tungaannut atuu-tiinnassasut.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami pineqarput taarsigassarsinissamut neriorsuutit, qularnaveeqqusiine-rit imaluunniit tapiiffigineqarnissamik neriorsuutit takornariatitsinermik inuussutissarsiornerup

nunamilu inuussutissarsiornerup iluanni inuussutissarsiutinik siuarsaanissaq pillugu inatsisartut inatsisaanni pisinnaatitsinikkut tunniunneqarsimasut imaluunniit atatiinnarneqarnissaannut pisinaatsitsissutaasut suli atuutiinnassasut, kisiannili siunnersuut manna aqqutigalugu naleqqussarneqartassasut.